

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут Педагогічний

Кафедра педагогіки а освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ
Освітня програма Освітні, педагогічні науки
Рівень освіти Другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Інноваційні освітні технології
Викладач (-і)	завідувачка кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика, к.п.н., доцент Любов ПРОКОПІВ
Контактний телефон викладача	+380995234550
Е-mail викладача	Liubov.prokopiv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації відбуваються онлайн та офлайн Вівторок – 14-16.00. Асинхронна комунікація здійснюється впродовж усього процесу вивчення дисципліни, в межах робочого часуна https://d-learn.pnu.edu.ua/ .

2. Анотація до навчальної дисципліни

Курс спрямований на формування у здобувача освіти Курс "Інноваційні освітні технології у ЗВО)" спрямований на вивчення та впровадження передових підходів до навчання і навчального процесу в університетах. Анотація курсу включає розгляд інноваційних педагогічних технологій, спрямованих на підвищення ефективності навчального процесу в УЗВО. Курс надає учасникам знання та навички для впровадження сучасних освітніх технологій у вищій освіті.

Курс створений для того, щоб допомогти учасникам розвивати свої навички та знання в сфері сучасної освіти, сприяючи впровадженню інновацій у навчальний процес в університетах.

2. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета курсу:

орієнтуватися у концептуальних та теоретичних положеннях інноваційних педагогічних технологій, сформувати готовність до впровадження сучасних технологій у практику вищої школи.

Завдання викладання дисципліни:

- ознайомлення студентів з концептуальними та теоретичними положеннями численних інноваційних освітніх технологій навчання;
 - володіння сутністю освітніх технологій, їх провідними положеннями. - узагальнення інноваційних освітніх технологій у вищій школі, виявлення їх фундаментальної спільності, виділення істотних ознак;
 - формування позитивного ставлення і прагнення майбутнього викладача до творчого оволодіння новими навчальними технологіями;
 - навчання студентів обирати оптимальні інноваційні технології навчання відповідно до індивідуальних можливостей учнів початкових класів, рівня їх підготовки, умов; - орієнтація студентів на педагогічну творчість, самостійність, дослідницьку діяльність. - У процесі вивчення дисципліни студенти повинні - знати: - провідні ознаки освітніх інновацій;
 - практико-орієнтоване навчання на базі освітньо-наукових центрів, орієнтованих на розвиток європейських стандартів освіти, спрямованих на навчання на дослідницькій основі.
 - вміти:
 - конкретно-історично підходити до аналізу інноваційних технологій; - на основі теоретичних знань на практиці впроваджувати інновації;
 - впроваджувати основні технології інноваційного навчання у практику роботи ЗВО.
 - визначати основні умови реалізації інновацій у практиці роботи ЗВО ;
 - виявляти провідні положення освітніх технологій на практиці
 - виявляти можливості освітніх технологій задля організації суб'єкт суб'єктного навчання
- Технології навчання:** дистанційне навчання, змішане навчання, перевернуте навчання, проєктно-

орієнтоване навчання

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

Спеціальні компетентності

СК 2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.

СК 3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.

СК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.

СК 8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК 9. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності

Програмні результати навчання

РН 3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

РН 5. Організувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

РН 6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.

РН 7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

Технології навчання: інноваційні технології навчання, перевернуте навчання, коучинг технології, консалтингові освітні технології, змішане навчання, проектно-орієнтоване навчання

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	011 Освітні, педагогічні науки	1	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	Практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Загальна характеристика сучасного освітнього простору. Поняття про технології в освіті. Технологічний підхід до процесу навчання. Особистісно орієнтована освіта і технології. Гуманістична спрямованість освітніх технологій. Технології колективно-творчого виховання. Педагогіка співробітництва. Процес функціонування нових	2 год	2 год	8 год Тести, розробка творчих проєктів

педагогічних технологій. Перспективи та проблеми впровадження інноваційних педагогічних технологій у ЗВО.			
Тема 2. Загальні засади педагогічної інноватики. Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти. Інноваційність як ознака сучасності. Гуманістична спрямованість освітніх інноваційних процесів. Індивідуальна траєкторія студента. Педагогічна інноватика у структурі наукового знання. Сутність педагогічної інноватики. Структура педагогічної інноватики. Класифікація педагогічних нововведень. Інноваційні процеси у системі освіти. Закони перебігу інноваційних педагогічних процесів. Принципи управління інноваційними освітніми процесами. Структура і динаміка розвитку освітніх інноваційних процесів. Типи структур інноваційних процесів. Умови ефективності інноваційних педагогічних процесів.		2 год	8 год Питання для обговорення, тести, дистанційні методи
Тема 3. Інноваційна діяльність педагога. Особливості інноваційної педагогічної діяльності. Сутність інноваційної педагогічної діяльності. Антиінноваційні бар'єри у професійній діяльності педагога та способи їх подолання. Управління інноваційною педагогічною діяльністю. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності. Структура готовності до інноваційної педагогічної діяльності. Розвиток інноваційної поведінки педагога.	2 год	2 год	8 год Питання для обговорення, тести, коучинг технології презентація творчих завдань
Тема 4. Інновації як засіб активізації навчання у ЗВО. Проблеми втілення освітньої технології у ЗВО. Предметно орієнтовані технології. Особистісно-орієнтовані технології навчання у ЗВО. Партнерські технології (технологія співпраці). Особливості застосування кейс методу при підготовці студентів до інноваційної діяльності. Організація проблемного навчання. Види інтенсивних технологій. Особливості застосування кейс методу при підготовці студентів до інноваційної діяльності.	2 год	2 год	8 год Кейс-стаді, захист та оцінювання проектів, тестовий дистанційний контроль.
Тема 5. Кредитно-модульна і модульно-рейтингова технології навчання як педагогічні інновації . Методологічні аспекти організації модульно-рейтингового навчання. Особливості та принципи модульного навчання. Методика побудови і модульних програм. Формування змісту модулів. Умови для організації модульного навчання.	2 год	2 год	6 год Презентація, тести, питання для обговорення, міні-дослідження
Тема 6. Технології розвивального навчання, інтерактивні та ігрові технології у процесі оволодіння змістом педагогічних дисципліни. Групова робота студентів. Інноваційні технології навчання у ЗВО (групові тренінги, мозкова атака, метод синектики, метод вільних асоціацій). Технології розвитку критичного мислення. Методика проведення дидактичних ігор у контексті педагогічних інновацій. Синанон-метод як засіб підготовки до професійної діяльності в системі «людина-людина». Ресурсно-орієнтоване навчання. Мікровикладання, як інноваційний метод навчання студентів магістратури у ЗВО. Практико-орієнтоване навчання на базі освітньо-наукових центрів, орієнтованих на розвиток європейських стандартів освіти, спрямованих на навчання на дослідницькій основі.	2 год	2 год	6 год Розробка варіантів творчих ситуацій, дистанційний контроль
Тема 7. Метод проєктів як різновид інноваційних	2 год	2 год	8 год

<p>педагогічних технологій. Інформаційні технології навчання.</p> <p>Зміст і завдання технології проектного навчання. Типи проектів. Головні умови організації роботи над проектом. Нові інформаційні технології (НІТ) навчання, їх характеристика. Інформаційна культура педагога. Розробка та використання проектних методик в освітньому процесі ЗВО. Готовність викладача до створення та реалізації освітнього проекту. Практичні етапи роботи над освітнім проектом. Захист та оцінювання проектів. Особливості організації дослідницьких проектів студентів.</p>			<p>Аналіз електронних ресурсів, тести, порівняння процесу навчання у ЗВО через традиційні й інноваційні технології навчання</p>
<p>Тема 8. Інформаційні технології навчання. Авторські моделі навчання. Медіаосвіта. Телекомунікаційні технології. Новітні навчальні програми та їх типи. Технології дистанційного навчання. Психологічна характеристика активного рефлексивного слухання та «Я-повідомлення» в комунікативному процесі викладача зі студентом. Засоби, методи, прийоми підвищення ефективності професійно-педагогічного спілкування зі студентською аудиторією під час лекції, семінарського заняття тощо, формування індивідуального освітнього простору студента. Інноваційні трансформації в сучасній вищій освіті. Особливості використання вебінарів в умовах сучасного дистанційного навчання. Проблеми та перспективи змішаного навчання.</p>		4 год	<p>8 год</p> <p>Презентація творчих завдань, вебінари, захист та оцінювання проектів, тестовий дистанційний контроль</p>
<p>Всього</p>	12	18	60

6. Система оцінювання курсу					
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
			Іспит	Залік	
	90 – 100	A	відмінно	зараховано	
	80 – 89	B	добре		
	70 – 79	C	задовільно		
	60 – 69	D			
50 – 59	E	незадовільно	не зараховано		
26 – 49	FX				
<p>Оцінювання здійснюється відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 6) (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.); Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім.</p>					

	<p>Василя Стефаника(введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.)</p> <p>Поточний контроль 25 (усне та письмове оцінювання) Тести 10 КСР 5 Самостійна робота(Інд.завдання, презентації) 10 50 - у сумі максимальна кількість балів Залікова робота – 50 балів Всього 100 балів</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, та проектних робіт. Написання письмової контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки.</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>У ході поточного контролю здійснюється усне та письмове опитування з тем, передбачених для практичних занять. Також здійснюється контроль самостійної роботи відповідно до визначеної тематики. Оцінювання знань та науково-пошукової роботи студентів на практичних заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою. На практичному занятті оцінюються як теоретичні, так і практичні творчі завдання: «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст освітньої компоненти, основні положення теорій, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання у практичних діях, здійснює творчий підхід, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, сформовані компетентності. На високому рівні вміє використовувати сучасні інноваційні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації; «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами теорії та практикою впровадження навчального матеріалу, аргументовано викладає його; має практичні навички, володіє компетентностями, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу; «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями і практичні навички та компетентності, орієнтується в теоретичному матеріалі, але непереконливо відповідає, знання є невпевненими або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності, не вміє оцінювати і порівнювати педагогічні аспекти, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю. Вміє використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для навчання, виховання і розвитку особистості; «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані. Не вміє проводити наукові дослідження та аналізувати їхні результати. Не здатний критично мислити, аналізувати. Не впроваджують цифрові інструменти і технології у практиці роботи педагога</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Умовами допуску до підсумового контролю є рейтинг 25 балів впродовж практичних занять (письмові роботи, усні відповіді).</p>

	Умови допуску до підсумкового контролю (екзамену) передбачають дотримання Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf
Підсумковий контроль	Форма контролю: екзамен Підсумковий контроль здійсню згідно Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf
	7. Політика навчальної дисципліни
Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу.
Відвідування занять	Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp-7-redaktsia.pdf та Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 673 від 24.11. 2022 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-

8.Рекомендована література БАЗОВА

1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навч.-метод. посіб. / Стинська В.В., Прокопів Л.М., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стражнікова І.В., Ковальчук В.М., Салига Н.М. [За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів]. Івано–Франківськ, 2021. 430 С.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. Київ: Академвидав, 2015. Видання третє. 351с.
3. Драйден Г., Вос Дж. «Революція у навчанні». К. 2011 542 с.
4. Зайченко І. В. Педагогіка : навчальний посібник. К, «КНТ», 2008. 528 с.
5. Карпенко О., Прокопів Л. Вища освіта у контексті євроінтеграції: *навчально-методичний посібник. Дрогобич, 2019. 148 с.*
6. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: схвалена Кабміном України 14.12.2016р. №988-Р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0641729-15>
7. Маринівська О.Я. Педагогічна інноватика & Менеджмент інновацій: *навчально-методичний посібник.* Івано-Франківськ : Місто НВ. 2019. 504 с.
8. Педагогічні технології: теорія та практика /За ред. М.В.Гриньової. Полтава, 2014. 111 с.
9. Пехота О. М., Кіктенко А. З., Любарська О.М. та ін. Освітні технології: *навчально-методичний посібник.* К., 2011. 256 с.
10. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
11. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 №2145-URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
12. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: *навчально-методичний посібник.* Івано-Франківськ, 2017. 166 с.
13. Хрестоматія з «Інноваційних технологій у ЗВО» / Упорядник Прокопів Л.М. URL:<https://pnu.edu.ua/%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0/>
14. Цюняк. О.П. Професійна підготовка майбутніх магістрів початкової освіти до інноваційної діяльності: теоретичні і методичні засади: Монографія. 2020. 335 с.
15. Янкович О. Освітні технології у короткому викладі : навч.-метод. посіб. для вчителів, вихователів та студ. пед. закл. Освіти. Т. : Астон, 2016. 159 с.
16. Prokopiv, L. etc., Apoio social para a família à criança com deficiência é a ferramenta da política social da Ucrânia. Laplage Em Revista, 7(3), p.473-478. <https://doi.org/10.24115/S2446-62202021731333p.473-478>
17. Prysiashniuk, L., Gusak, L., Prokopchuk, V., Prokopiv, L., Vyshnivska, N., & Romanenko, L. (2021). Training Primary School Teachers to Organize Collective Forms of Work in Small Rural Schools. Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala, 13(2), 147-166. <https://doi.org/10.18662/rrem/13.2/415> (Web ov Siense)
18. Bilavych H., Didukh I., Stynska V., Prokopiv L., Fedchyshyn N., Savchuk B., Fedoniuk L. Development of inclusive education in ukraine in the context of world trends. Wiadomości Lekarskie, V. LXXV, Issue 4. Part 1, April 2022. P. 891 – 899. URL: <https://wiadlek.pl/wp-content/uploads/archive/2022/04/WLek202204125.pdf>.

Додаткова

1. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання : Наук.-метод. посіб. / І. Д. Бех; Ін-т змісту і методів навчання. - К., 1998. - 204 с.
2. Бурлак Д. Використання інноваційних технологій навчання під час підготовки майбутніх педагогів професійного навчання в галузі охорони праці Актуальні питання гуманітарних наук 2021 . Вип 36, том 1, 2021 с.225 -235 URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/36_2021/part_1/38.pdf
3. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с.

4. Пехота О.М. Особистісно-орієнтована освіта і технології. URL[електронний ресурс]: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/pedagogika/2000/7-1-4.pdf>
5. Прокопів Л. Інформаційні технології навчання: *навчально-методичний посібник*. Івано-Франківськ, 2014. 160 с.
6. Прокопів Л., М. Сидорук О.М. Використання інноваційних технологій навчання як ефективної комунікації в освітньому процесі закладу вищої освіти. *Освітні обрії*. 2020, №1(15). С. 75-79.
7. Прокопів, Л., Корчига, Є. Інноваційні технології удосконалення професійного розвитку майбутніх викладачів іноземної мови. Матеріали всеукр. наук.-практ. конф. «Професійна підготовка фахівців увимірі нових освітніх реалій». Івано- Франківськ, 2018. С.29 -35.
8. Стинська В. В, Прокопів Л.М. Інноваційні методики викладання дисциплін у ЗВО в процесі магістерської підготовки *Гірська школа Українських Карпат*. 2020. № 22. С. 145 – 150
9. Чепіль М., Дудник Н.. Педагогічні технології: *навчальний посібник*. К.: Академвидав, 2012. 224 с.
10. Щербань П.М. Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах: навч. посіб. К.: Вища шк., 2004. 207 с. URL: <http://www.twirpx.com>.
11. Янкович О. І. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник .Тернопіль, 2015. 212 с.

Викладач _____ **Любов ПРОКОПІВ**